

Sygn. akt I CSK 2/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa G.B.

przeciwko T. S.A. w W.

o ochronę dóbr osobistych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 czerwca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. akt VI ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 6 czerwca 2016 r. w ten sposób, że obniżył kwotę 70.000 zł zasądzoną tytułem zadośćuczynienia od pozwanej T. Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda G.B. do kwoty 50.000 zł, oddalił powództwo co do kwoty 20.000 zł i apelację pozwanej w pozostałej części, dotyczącej rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego zobowiązującego pozwaną do opublikowania oświadczeń o wskazanej treści oraz do usunięcia z serwisu internetowego artykułu i materiału audiowizualnego naruszających dobra osobiste powoda.

Strona pozwana w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Istotne zagadnienie prawne dotyczy kwestii, czy dla uwzględnienia żądania zadośćuczynienia na gruncie art. 448 k.c., konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w kierunku wykazania winy naruszcyciela wraz z jej stopniem, w oparciu o dowody zawnioskowane przez osobę dochodzącą ochrony dóbr osobistych (art. 232 k.p.c.), czy też wystarczające jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie przesłanki bezprawności i to ona przesądza o możliwości uwzględnienia roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoczeniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c.

może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Przedstawienie we wniosku przesłanki występowania istotnego zagadnienia prawnego obliguje skarżącego do sformułowania tego zagadnienia oraz przedstawienia odrębnej, pogłębionej analizy prawnej, wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, Nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Wymaga to przytoczenia argumentów wskazujących na rozbieżne oceny prawne, lub możliwość takich ocen w kontekście przepisów prawnych, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Powinno ono odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Jednocześnie rzeczą skarżącego jest wykazanie, że rozstrzygnięcie zagadnienia jest konieczne dla rozpoznania sprawy oraz innych podobnych spraw.

Skarżąca nie uczyniła zadość powyższym wymaganiom. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przedstawiła obszerny wywód prawny dotyczący relacji pomiędzy domniemaniem bezprawnego działania sprawcy naruszenia dobra osobistego wynikającym z przepisu art. 24 k.c. dotyczącego niemajątkowej ochrony dóbr osobistych a spoczywającym na pokrzywdzonym domagającym się ochrony majątkowej na podstawie art. 448 k.c. obowiązkiem wykazania winy sprawcy. W świetle treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku oraz zaakceptowanej i podzielonej przez Sąd Apelacyjny argumentacji Sądu Okręgowego dotyczącej zasadności roszczenia powoda o zasądzenie zadośćuczynienia, nie można jednak podzielić stanowiska skarżącej, że przedmiotowe zagadnienie powstało na tle niniejszej sprawy i ma jakiegokolwiek znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. W szczególności z motywów wyroku Sądu pierwszej instancji wynika, że Sąd ten, z powołaniem się na orzecznictwo Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008, nr 1,

poz. 13) wskazał, że to na pokrzywdzonym powodzie spoczywał ciężar dowodu winy pozwanego sprawcy naruszenia. W ocenie tego Sądu, powód wykazał, że działanie pozwanej było celowe, nierzetelne i nakierowane na wywołanie sensacji społecznej a zatem, że krzywda w rozumieniu art. 448 została powodowi wyrządzona przez pozwaną z winy umyślnej. Sąd pierwszej instancji szczegółowo wymienił także okoliczności stanu faktycznego, które prowadziły do takiej oceny. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Apelacyjny wskazał na natężenie stopnia winy sprawcy naruszenia dobra osobistego jako na jedną z przesłanek uzasadniających zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia. Powyższe prowadzi do wniosku, że przedstawione zagadnienie prawne ma na gruncie niniejszej sprawy charakter wyłącznie teoretyczny i nie mogło skutkować przyjęciem skargi kasacyjnej strony pozwanej do rozpoznania.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozważę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego zgłoszony w piśmie z dnia 14 czerwca 2019 r. nie mógł zostać uwzględniony. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że nie stanowi odpowiedzi na skargę kasacyjną pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003 Nr 9, poz. 120, z dnia 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, niepubl., czy z dnia 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01, niepubl.). W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę (art. 167 k.p.c. w zw. art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.).

jw